Č.j. S 1/02 - 1388/02 – VOI V Brně dne 18.6. 2002

Odstraněno: ¶

Odstraněno: -

Odstraněno:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v rámci správního řízení č.j. S 1/02 zahájeného dne 10.1. 2002 z vlastního podnětu podle § 14 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů a § 21 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů,

r o z h o d l

o žádosti Komise pro cenné papíry, Washingtonova 7, Praha 1 ze dne 15.5. 2002 o přiznání postavení účastníka řízení

takto:

Postavení účastníka řízení ve správním řízení č.j. S 1/02, zahájeném dne 10.1. 2002 z vlastního podnětu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se Střediskem cenných papírů, se sídlem Praha 1, Rybná 14, PSČ 110 05, IČ 48112089 ve věci možného porušení § 11 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, se Komisi pro cenné papíry, Washingtnova 7, Praha 1,

n e p ř i z n á v á

Odůvodnění:

Dne 20.5. 2002 obdržel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) dopis Komise pro cenné papíry, se sídlem Washingtonova 7, Praha 1 (dále jen „navrhovatel“) s žádostí podle § 21 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“) o přiznání postavení účastníka řízení ve správním řízení

vedeném se Střediskem cenných papírů (dále jen „Středisko“) ve věci zneužití dominantního postavení Střediskem způsobem zpoplatnění jím poskytovaných služeb.

Úřad v řízení zahájeném dne 10.1. 2002 vydal dne 12.3. 2002 rozhodnutí orgánu 1. stupně, ve kterém mimo jiné konstatoval, že Středisko zneužilo dominantní postavení na trhu služeb souvisejících s evidencí zaknihovaných cenných papírů na újmu části spotřebitelů také tím, že *podle bodu 11 Určené podmínky Ceníku služeb Střediska cenných papírů informační služby, které vyžadují státní orgány podle § 70 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů, jim poskytuje zdarma a náklady za tyto služby zahrnuje do cen ostatních služeb hrazených jinými subjekty (spotřebiteli).* Středisku bylo uloženo nejpozději do tří měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí učinit opatření k nápravě výše popsaného závadného stavu. Středisko jako účastník řízení podalo proti rozhodnutí prvostupňového orgánu v zákonné lhůtě rozklad. Rozhodnutí druhostupňového orgánu dosud nebylo vydáno.

Dne 10.4. 2002 vydalo Středisko se souhlasem zřizovatele (Ministerstva financí ČR) „Rozhodnutí ředitele Střediska cenných papírů č.j. SCP-17332/M1000-2002, kterým se mění a doplňuje Ceník služeb Střediska cenných papírů“ (dále jen „Rozhodnutí ředitele Střediska“) a které stanovuje ceny za poskytování informačních služeb pro orgány státní správy soudy a jiné subjekty. Touto změnou byla do stávajícího ceníku služeb Střediska vložena nová část nadepsaná *„11. Informace poskytované na žádost státních orgánů, orgánů státní správy a jiných subjektů, na které byly delegovány jejich pravomoci“* (dále jen „státní orgány), kterou je stanovena náhrada hotových výdajů při povinném poskytování informačních služeb pro státní orgány a která je platná od 1.5. 2002. Pro notáře byla účinnost opatření stanovena na 1.6. 2002 a pro subjekty financované ze státního rozpočtu je stanovena účinnost opatření k 1.1. 2003.

Na základě této změny Ceníku služeb Střediska vyplývá pro navrhovatele povinnost hradit Středisku výdaje vzniklé s poskytováním informací navrhovateli. Navrhovatel dovozuje, že Rozhodnutí ředitele Střediska bylo učiněno na základě prvostupňového rozhodnutí Úřadu. Z tohoto titulu požaduje, aby mu bylo přiznáno postavení účastníka v řízení vedeném se Střediskem. Navrhovatel svůj návrh odůvodnil tím, že jako správní úřad pro kapitálový trh musí mít přístup k informacím o zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírech a navíc, že vykonává nad činností Střediska dozor. Za tohoto stavu se stanovení náhrad hotových výdajů Střediskem za poskytování informací pro státní orgány podstatně dotýká práv a povinností navrhovatele.

Správní řízení před Úřadem se řídí zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zákonem, přičemž zákon má ve vztahu ke správnímu řádu vztah zvláštní úpravy k úpravě obecné.

V § 21 odst. 1 větě první zákona je stanoveno, že účastníkem řízení je ten, o jehož právech nebo povinnostech stanovených tímto zákonem má být v řízení rozhodnuto. V druhé větě § 21 odst. 1 hovoří zákon o tom, že Úřad může přiznat postavení účastníka i osobě, jejíž práva a povinnosti mohou být rozhodnutím Úřadu podstatně dotčeny, pokud o to tato osoba před ukončením řízení požádá. Zákonodárce tak ve srovnání s obecnou úpravou § 14 odst. 1 správního řádu zvolil speciální úpravu a zúžil okruh osob, kterým může být přiznáno postavení účastníka řízení. Skutečnost, že zákonodárce ve srovnání s obecnou úpravou správního řízení značně zúžil vymezení postavení účastníka v řízení před Úřadem napovídá, že zákonodárce zohlednil specifický charakter tohoto řízení, které má v souladu se zásadami

rychlosti a hospodárnosti směřovat k naplnění účelu zákona, tj. ochraně hospodářské soutěže proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení, tak, jak vyplývá z § 1 odst. 1 zákona. V tomto smyslu je pak podle § 21 odst. 1 věta první zákona správní řízení před Úřadem vedeno především s narušiteli hospodářské soutěže, o jejichž právech nebo povinnostech se v řízení rozhoduje. Z textu druhé věty § 21 odst. 1 zákona tohoto ustanovení zákona vyplývá, že na přiznání postavení účastníka řízení není právní nárok. Možnost rozšířit okruh účastníků je jednoznačně fakultativním oprávněním Úřadu.

Navrhovatel se účastnil jednání v předběžném šetření Úřadu a poskytl Úřadu stanoviska jak v předběžném šetření, tak i v průběhu správního řízení před vydáním prvostupňového rozhodnutí. I když mu důvod vedení správního řízení s účastníkem řízení byl znám, v průběhu šetření před vydáním prvostupňového rozhodnutí o přiznání postavení účastníka řízení nepožádal. Svoji žádost o postavení účastníka řízení předložil v časové souvislosti s vydáním Rozhodnutí ředitele Střediska o doplnění Ceníku služeb Střediska o ustanovení o náhradě výdajů vynaložených Střediskem na poskytování informací pro státní orgány.

Ve výrokové části 1 bod b) prvostupňového rozhodnutí Úřad konstatuje, že Středisko zneužilo dominantní postavení na újmu části spotřebitelů tím, že bez ospravedlnitelných důvodů poskytuje státním orgánům informační služby bezplatně a náklady za tyto služby zahrnuje do cen ostatních služeb hrazených jinými subjekty (spotřebiteli). Ve svém dopise se žádostí o přiznání postavení účastníka řízení navrhovatel cituje pouze část výroku prvostupňového rozhodnutí, a to, že „Středisko zneužilo dominantní postavení na újmu části spotřebitelů tím, že bez ospravedlnitelných důvodů poskytuje státním orgánům zdarma informační služby, které vyžadují státní orgány podle § 70 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů“. Těžiště zneužití dominantního postavení však Úřad vidí ve skutečnosti, která je vyjádřena v části výroku, kterou navrhovatel necituje, a to, *že náklady na tyto služby jsou hrazeny subjekty, které si je nevyžádaly*. Úřad proto uložil Středisku nejpozději do 3 měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí přijmout opatření, která odstraní zjištěný závadný stav.

Způsob nápravy závadného stavu je záležitostí Střediska a jeho nadřízených orgánů a může být realizován různými způsoby, např. účtováním náhrad hotových výdajů za poskytovaní informací, dotací ze státního rozpočtu na pokrytí nákladů spojených s poskytováním informací státním orgánům, případně kombinací obojího atd. Prvostupňové rozhodnutí Úřadu neukládá Středisku informační služby pro státní orgány zpoplatnit. Cílem uloženého opatření je z hlediska ochrany hospodářské soutěže dosáhnout toho, aby tyto služby nehradily subjekty, které si je nevyžádaly.

Přiznáním postavení účastníka řízení navrhovateli by Úřad nebyl oprávněn řešit, zda je, či není vhodné za poskytování informací státním orgánům Střediskem stanovit náhrady nákladů, ale je oprávněn pouze obecně deklaroval skutečnost, že hrazením nákladů na poskytování informací státním orgánům z výnosů za poskytování služeb subjektům, které si tyto informace nevyžádaly, je způsobena újma těmto spotřebitelům. Úřad vždy posuzuje pouze chování, které se bezprostředně týká narušování hospodářské soutěže jako takové. Úřad v řízení o zneužití dominantního postavení na újmu spotřebitelům rozhoduje obecně o chování naplňujícím tuto skutkovou podstatu, zakazuje je a požaduje nápravu tohoto stavu. Prvostupňové rozhodnutí Úřadu, které deklaruje způsob zneužití dominantního postavení Střediskem, neurčuje formu nápravy tohoto závadného stavu. Proto nelze dovodit, že rozhodnutím Úřadu mohou být dotčena práva navrhovatele. Povinnosti a práva navrhovatele

jsou dotčeny až rozhodnutím ředitele Střediska o stanovení náhrad za poskytování informací státním orgánům.

S ohledem na výše popsanou povahu správního řízení S 1/02, jakož i s ohledem na specifickou povahu institutu účastenství ve správním řízení vedeném před Úřadem, vyplývající z konstrukce vzájemného vztahu správního řádu a zákona, dále s ohledem na požadavek na naplnění účelu tohoto správního řízení, tj. zabezpečení ochrany hospodářské soutěže proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo jejímu ohrožení, jakož i zásad zachování rychlého a hospodárného vyřízení celé věci, a v souladu s platnou právní úpravou podle § 21 odst. 1 zákona, která Úřadu dává právo, nikoliv povinnost přiznat navrhovateli postavení účastníka, Úřad rozhodl žádosti navrhovatele nevyhovět a postavení účastníka nepřiznat.

Vzhledem k tomu, že jediným podkladem pro rozhodnutí v řízení o přiznání postavení účastníka řízení navrhovateli byl dopis navrhovatele č.j. 15/Ost/ V/4/2002/1, který Úřad obdržel dne 20.5.2002, nebyl navrhovatel vyzván, aby se seznámil před vydáním rozhodnutí s podklady.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád) rozklad ve lhůtě 15 dní ode dne oznámení rozhodnutí k předsedovi Úřadu prostřednictvím Úřadu. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Jana Konopiská
pověřená řízením odboru

Rozhodnutí obdrží:

Komise pro cenné papíry
Washingtonova 7
111 21 Praha 1